

Tarunhohtoa taikinasta: piparkakkuarkkitehtuurin rajat ja mahdollisuudet

Laura Nurminen

Väitöskirja

Kulinaarinen tiedekunta

Elintarvikearkkitehtuuri

19.11.2011

Sisällysluettelo

1 Johdanto	2
2 Suunnittelu ja kaavojen piirtäminen.....	4
2.1 Narnia-kaappi	4
2.2 Matkatavara.....	5
3 Taikinan valmistus ja muut materiaalihankinnat	8
4 Rakennusprosessi	10
4.1 Narnia-kaappi	11
4.2 Matkatavara.....	13
5 Koristelu.....	15
5.1 Narnia-kaappi	15
5.2 Matkatavara.....	17
6 Julkistaminen	18
7 Jatkotutkimusta	19
8 Lopuksi.....	23
Lähteet.....	25

Liitteet

- 1 Narnia-kaappi
- 2 Matkatavara
- 3 Helinä-keijun lyhty

1 Johdanto

Piparkakkujen ja piparkakkutalojen valmistaminen on pitkällinen perinne monissa maissa. Jari ja Sirkkaliisa Jetsonen kertovat kirjassaan *Arkkitehtien piparkakkutalot* (2007), että tiettävästi ensimmäiset piparkakut, jotka tuolloin valmistettiin hunajasta, ovat peräisin muinaisesta Egyptistä. Inkivääriä ja muita arvomausteita pipareissa alettiin käyttää noin kaksi tuhatta vuotta sitten, ja Suomeen piparkakkuperinne saapui Saksasta keskiajalla. Myös piparkakkutalojen rakentamisen perinne on peräisin Saksasta, ja se pohjautuu Grimmin veljesten tuttuun satuun Hannusta ja Kertusta. Tiettävästi ensimmäinen suomalainen piparkakkutalo valmistettiin vuonna 1919 (AP: 11-12).

Oma kiinnostukseni piparkakkutaloihin alkoi varsin perinteisesti juuri näiden Hannu ja Kerttu -tyylisten talojen parissa. Aloittaessani yliopisto-opintoni Turussa aloitin myös perinteen siitä, että rakensin aina ennen joulua itselleni piparkakkutalon. Viehätykseni piparkakkutalojen maailmaan poiki kuitenkin nopeasti kunnianhimoisempia projekteja. Vuoden 2007 jouluna rakensin Suomessa suosituksi muodostuneen Muumi-piparkakkutalon. Tällöin sain myös joululahjaksi jo mainitsemani Jari ja Sirkkaliisa Jetsosen vastajulkaistun teoksen. Vuoden 2008 jouluna rakensinkin Empire State Buildingin, joka oli yksi tuossa kirjassa esitellyistä malleista (AP: 59). Pidemmän tähtäimen tavoitteena minulla on jo pitkään ollut jonain päivänä aloittaa suurempi projekti rakentaakseni piparkakkupienoismallin Turun linnasta. Polkuni piparkakkuarkkitehtuurin maailmassa on kuitenkin viimeisimpinä vuosina alkanut johdattaa minua jokseenkin erilaiseen suuntaan.

Talot eivät ole suinkaan ainoa rakennelma, joita piparkakusta voi valmistaa. Tämän väitöskirjan tarkoituksena on avartaa piparkakkuarkkitehtuurin maailmaa ja tutkia mitä kaikkea tästä jalosta raaka-aineesta onkaan mahdollista valmistaa: millaisia rakenteita piparkakusta voi tehdä ja mitkä taas ovat sen rajoitukset. Koska yhden väitöskirjan puitteissa on mahdotonta tutkia kaikkea, pitää aluetta siis hieman rajata; tässä tapauksessa inspiraatiota ammenetaankin fantasiakirjallisuudesta ja sen ikoniseksi muodostuneista rakennelmista, jotka eivät kuitenkaan ole rakennuksia.

Varsinaisen tutkimusosuuden aikana, jolloin assistenttinani toimi Oona Peltonen, rakensimme kaksi piparkakkurakennelmaa: C.S. Lewisin *Velho ja leijona* -teoksesta (*The Lion, the Witch and the Wardrobe*) tutun vaatekaapin, jonka kautta lapset pääsivät kulkemaan Narnia-nimiseen taikamaailmaan, sekä Sir Terry Pratchettin *Kiekkomaailma*-kirjasarjassa (*Discworld*) esiintyvän Matkatavara-hahmon (the Luggage). Nämä projektit aloitettiin marras-joulukuussa 2009. Joulukuussa 2010 yksin suorittamani jatkotutkimuksen aikana rakensin lisäksi J.M. Barrien *Peter Pan* -teosten pohjalta lyhdyn, jonka sisälle Helinä-keiju (Tinkerbell) oli vangittu. Kahteen ensimmäiseen projektiin kului aikaa yhteensä noin kaksi kuukautta. Kolmas projekti valmistui huomattavasti nopeammalla aikataululla, sillä sen suunnitteluun ja valmistukseen kului vain noin kaksi viikkoa.

Näiden rakennelmien valmistuksessa raaka-aineina käytettiin myös muuta kuin itse piparkakkua, mutta pääperiaatteena oli tietysti se, että kaiken rakennusmateriaalin tuli olla syötäväksi kelpaavaa. Pyrin myös siihen, että rakenteiden runko koostuisi pääosin piparkakusta ja että muita materiaaleja käytettäisiin lähinnä vain koristeluun.

Kerron seuraavaksi yksityiskohtaisemmin näiden kolmen piparkakkurakennelman valmistusprosessista. Pääpaino tutkimuksessani on kahdessa ensimmäisessä projektissa, joten keskityn pääasiassa niihin. Olen jakanut prosessin kolmeen eri vaiheeseen: suunnittelu, rakentaminen ja koristelu. Kerron lyhyesti myös materiaaleista ja niiden hankinnasta. Tämän jälkeen kerron hieman suppeammin kolmannen rakennelman toteutuksesta sekä lopuksi tutkimukseni johtopäätöksistä. Tekstin lomasta löytyy myös kuvia prosessin eri vaiheista sekä lopputuloksista. Olen myös lisännyt väitöskirjani loppuun liitteeksi suuremmat kuvat kaikista kolmesta rakennelmasta valmiina. Kuvien ottajat on ilmoitettu kuvien yhteydessä, ja kuvat, joissa ei valokuvaajan nimeä erikseen mainita, ovat itse ottamiani.

2 Suunnittelu ja kaavojen piirtäminen

Prosessi aloitettiin luonnollisesti suunnitteluvaiheella, jonka aikana pohdimme rakennelmien kokoa ja erilaisia rakenteellisia ratkaisuja, sekä piirsimme kaavat piparkakkujen paistovaihetta varten. Kerron tässä kohtaa myös lyhyesti inspiraation lähteenä olevien rakennelmien taustasta. Vaikka prosessit olivat jossain määrin päällekkäisiä, kerron tässä osiossa molempien rakennelmien suunnittelu- ja kaavoitusvaiheesta erikseen aloittaen Narnia-kaapista.

2.1 Narnia-kaappi

Narnia-kaapin suunnittelu aloitettiin etsimällä pohjatietoa kaapin ulkomuodosta sekä alkuperäisestä kirjasta että Walt Disney Picturesin ja Walden Median vuonna 2005 julkaiseman elokuvaversioon kuvamateriaaleista. Ero näiden kahden välillä oli varsin suuri. Kirjan on kuvittanut Pauline Baynes, ja hänen versionsa kaapista on hyvin yksinkertainen ja koristeeton, puinen, kaksiovinen vaatekaappi. Tekstissä itsessäänkään kaappia ei kuvailla kovin monipuolisesti: ”they looked into a room that was quite empty except for one big wardrobe; the sort that has a looking-glass in the door” (LWW: 112-113). Baynesin kuvituksista peili ei tule kovin selkeästi esille, eikä sellaista elokuvaversiossakaan kaapin ovesa ole. Tosin sanamuoto ”in the door” viittaa siihen, että peili olisi oven sisäpuolella, mikä selittäisi sen, ettei sitä näy kuvituksissa.

Elokuvan kaapista oli tehty erittäin ylellinen ja koristeellinen. Tuo kirjassa mainittu peili kaapista tosiaan puuttuu ja Baynesin kuvituksista poiketen kaapissa on vain yksi ovi. Koko kaapin julkisivu on koristeltu erilaisilla hyvinkin yksityiskohtaisilla puukaiverruksilla, joissa on erilaisia luontoaihteita: kasveja, eläimiä, merestä pilkistävä aurinko, jne. Kaapissa on myös korkea jalusta ja leijonapäillä koristettujen pylväiden kannattama kruunuosa.

Otimme pohjaksi näiden kahden ääripään välimuodon – kaappi suunniteltiin siis elokuvassa esitetyn kaapin pohjalta joitakin yksityiskohtia karsien. Esimerkiksi

kruunuosasta ja pylväistä jätettiin pois suurin osa koristeista ja yksityiskohdista ja julkisivun kaiverruksia yksinkertaistettiin.

Luonnostelun jälkeen piirsimme kaavat paperille. Suurin osa paloista oli aika yksinkertaisia, sillä valtaosa rakennelmasta koostui eri kokoisista suorakulmioista. Suunnitteluvaiheessa mietimme myös korkean kruunuosan rakentamista, mutta päädyimme lopulta hylkäämään tämän ajatuksen, koska pelkäsimme sen painavan liikaa. Monimutkaisin osa itse piparkakkurakennelmasta oli kaapin ovi, joka tehtiin kahdesta kerroksesta, joista päällimmäiseen leikattiin koloja, joihin tehtiin koristekaiverrukset. Koristekaiverrusten tekniikaksi suunniteltiin aluksi elintarvikemaalia, mutta päädyin käyttämään ruskeaa sokerimassaa. Se oli väriltään lähellä itse piparkakun väriä ja sillä sai aikaan kohokuviota.

Suunnitteluvaiheessa pohdimme myös erilaisia ratkaisuja kaapin sisätilaan, sillä ovi oli tarkoitus jättää hieman raolleen niin että siitä pystyisi kurkistamaan sisään. Erilaisia vaihtoehtoja olivat muun muassa piparkakkukettu, lunta, vaatepuussa roikkuvia takkeja, metsää. Pohdimme myös maisemakuvan maalaamista elintarvikevärillä kaapin takaseinään. Tämän tiimoilta tein päätökset vasta rakennusvaiheessa.

2.2 Matkatavara

Matkatavaran suunnittelu aloitettiin samaan tyyliin kuin Narnia-kaapinkin, etsimällä viittauksia sen ulkomuodosta alkuperäisistä teksteistä sekä vuonna 2008 julkaistun, Vadim Jeanin ohjaaman, *The Colour of Magic* ja *The Light Fantastic* -romaaneihin perustuvan kaksiosaisen tv-elokuvan kuvamateriaaleista. Pratchettin teoksista löytyy Matkatavaralle paljon enemmän kuvausta sen ulkomuodosta kuin Narnia-teoksista löytyy kaapista. Olen tähän kerännyt muutamia kuvaavimpia lainauksia, joita käytimme hyväksemme rakennelmaa suunniteltaessa. Myös Paul Kidbyn Pratchettin kirjoihin tekemistä kuvituksista oli suuri apu suunnitteluvaiheessa. Paul Kidby on yksi tärkeimmistä Pratchettin teosten kuvittajista, ja hänen nettisivuiltaan löytyy muun muassa Matkatavara-pienoismalli¹, jota käytin apuna rakennelmani suunnittelussa.

The Colour of Magic (suomeksi *Magian väri*) ja *The Light Fantastic* (*Valon tanssi*) ovat ensimmäiset Pratchettin Discworld (Kiekkomaailma) -sarjaan julkaistut

¹ <http://www.paulkidby.com/miniatures/index.html>

teokset ja niissä jo esiintyy Matkatavara-hahmo. Hahmoa on teoksissa kuvailtu varsin yksityiskohtaisesti ja värikkäästi. Matkatavaran kerrotaan olevan valmistettu 'sapient peartree' -nimisestä puulaadusta, joka on hyvin arvokasta ja harvinaista: sitä kasvoi ainoastaan hyvin maagisissa paikoissa, minkä vuoksi esineet, jotka siitä valmistetaan, ovat eläviä (CoM: 32-33). Ulkoisesti Matkatavara näyttää varsin tavalliselta puiselta arkulta, poikkeuksellisen siitä tekevät sen jalat:

The massive wooden chest [...] was following on its master's heels with a gentle rocking gait. [...] Hugh bent slightly so that he could see under the chest. [...] There were lots and lots of little legs. (CoM: 27)

Matkatavara on myöskin tarkoitettu palvelemaan omistajaansa kaikessa:

The Luggage had an elemental nature, absolutely no brain, a homicidal attitude towards anything that threatened its master, and he wasn't quite sure that its inside occupied the same space-time framework as its outside. (CoM: 277)

Tätä Matkatavaran maagista aika-avaruuspoikkeamaa kuvaillaan myös *The Light Fantastic* -teoksessa seuraavasti:

[Rincewind] had never quite come to terms with the fact that the inside of the Luggage didn't seem to inhabit quite the same world as the outside. Of course, this was simply a byproduct of its essential weirdness, but it was disconcerting to see Twoflower fill it full of dirty shirts and old socks and then open the lid again on a pile of nice crisp laundry, smelling faintly of lavender. Twoflower also bought a lot of quaint native artifacts or, as Rincewind would put it, junk, and even a seven-foot ceremonial pig tickling pole seemed to fit inside quite easily without sticking out *anywhere*. (LF: 56-57)

Kirjoista löytyvä Matkatavaraa kuvaileva materiaali ei siis niinkään kerro sen ulkonäöstä kuin sen luonteesta ja yleisestä olemuksesta. Tämän vuoksi parempi lähtökohta suunnitelmisamme olivat siis jo mainitsemani elokuvan kuvamateriaali sekä Paul Kidbyn kuvitukset ja pienoismalli.

Yksi suurimmista ongelmakohdista suunnitteluvaiheessa oli arkun kannen pyöreä muoto ja sen toteuttaminen käytännössä. Pohdimme monia erilaisia ratkaisuja, esimerkiksi jonkin pyöreän esineen käyttämistä muottina ja taikinan paistamista suoraan kannen muotoon, mutta lopulta päädyimme siihen, että paistamme yksittäisiä lautoja sekä päätypalat ja kansi kootaan näistä. Tämä toisi kannelle luonnollisuuden tuntua.

Jalkojen ja muiden vaikeasti muotoiltavien osien kohdalla mietin materiaaliksi marsipaania ja sokerimassaa. Päädyin sokerimassaan, koska pidän enemmän sen

mausta ja muovautuvuudesta. Sokerimassaa oli myöskin valmiiksi saatavana useammissa väreissä, ja marsipaanin värjääminen on työläs ja aikaa vievä prosessi. Työntekijä kaupassa, josta ostin sokerimassan oli myös sitä mieltä, että sokerimassa olisi tarpeeksi vahvaa kuivuttuaan kannattelemaan rakennelman painoa. Tästä huolimatta suunnittelimme jalkojen taakse piparkakusta tukirakenteen, ettei sokerimassan päälle tulisi liikaa painoa.

Pohdimme myös Matkatavaran kannen raolleen jättämistä, jotta sen sisälle voisi kurkistaa samoin kuin kaapinkin sisälle. Rakennelman saaminen tukevaksi vain yhden kannen reunan ollessa kiinni laatikko-osassa oli varsin haastavaa, joten päädyimme kompromissiin, jossa vain yksi kulma arkun kannesta olisi auki. Tästä kulmasta ei nähnyt sisälle kovin hyvin, mutta pieni kurkistamisen mahdollisuus kuitenkin oli. Sisäkoristeluksi mietimme esimerkiksi sokerimassasta tehtyjä lakanoita, jotka olisi hajustettu laventelilla, kuten Pratchett kirjassaan oli kuvaillut. Päädyimme täyttämään arkun erilaisten ruumiinosien yms. muotoisilla makeisilla, sillä Matkatavaran oli tiedetty myös ahmaisseen ihmisiä sisuksiinsa suojellakseen omistajaansa.

3 Taikinan valmistus ja muut materiaalihankinnat

Tässä osiossa kerron lyhyesti projekteissa käytetyistä materiaaleista ja niiden valmistuksesta ja hankinnasta. Päämateriaalina luonnollisesti toimi piparkakkutaikina. Piparkakkutaikinan pohjana käytimme Jari ja Sirkkaliisa Jetsosen kirjassa (2007: 12) esiteltyä ohjetta pienissä määrin muuntaen. Valitsin tämän ohjeen siksi, että se on suunniteltu nimenomaan piparkakkutalojen valmistukseen ja on siksi koostumukseltaan tarkoitukseen hyvin soveltuva; piparkakut ovat paistamisen jälkeen tarpeeksi kestäviä, jotta niitä voi muotoilla ilman, että ne lähtevät helposti murustumaan tai lohkeilemaan. Tämä on erittäin oleellinen ominaisuus taikinalle monimutkaisten piparkakurakennelmien valmistuksessa. Koska tiedossani oli tämä jo valmiiksi tarkoitukseen erittäin hyvin soveltuva taikinaresepti, en lähtenyt tutkimaan erilaisten taikinavariaatioiden soveltuvuutta rakennusmateriaaliksi.

Ensimmäinen taikinaerä oli muuten sama kuin ohjeessa, mutta vaihdoimme ohjeen 1 rkl pikakahvia sekoitettuna 2 dl:aan vettä 2 dl:aan vahvaa tavallista kahvia. Teimme samalla kertaa myös toisen taikinaerän (tällä kertaa käytimme pikakahvia, tosin se tuntui lopputuloksessa maistuvan vähän liian voimakkaasti), johon vaihdoimme siirapin tilalle hunajan. Tämä siksi, että oletimme piparkakkutaikinan

Kuva 1. Toista taikinaerää kaulittuna ja leikattuna

tumman värin johtuvan siirapista, ja halusimme hunajaa käyttämällä tehdä hieman vaaleamman taikinan, jonka avulla saataisiin aikaan Narnia-kaapissa olevien eri puulajien sävyerot. Valitettavasti olimme kuitenkin olettaneet väärin, sillä eniten väriä aiheuttava ainesosa ei ollutkaan siirappi vaan kahvi, joten taikinoista tuli lähes samanväriset.

Tein myöhemmin vielä kolmannen taikinan muutamien lisäpalojen tarpeen ilmettyä, ja tässä versiossa käytin lähinnä henkilökohtaisen preferenssin vuoksi kahvin sijaan vahvaa mustaa teetä sekä lisäsin mausteisiin ripauksen kanelia. En havainnut merkittävää koostumuksellista eroa näiden kolmen version välillä, mutta maun perusteella viimeisin oli mielestäni ehdottomasti paras ja aion sitä käyttää vastaisuudessakin.

Sokerimassan ja elintarvikemaalien hankintaa varten löysin monipuolisen ja asiantuntevan liikkeen Tampereelta. Heiltä löytyi myös hyviä välineitä, kuten elintarvikekäyttöön soveltuvia siveltimiä. Mukaan tarttui myös purkillinen kultahilettä, joka osoittautui myös hyödylliseksi koristeluvaiheessa. Koristeluun tarvittavia muita materiaaleja hankin muun muassa Turun kauppahallista.

4 Rakennusprosessi

Selitän ensin yleisesti rakennusprosessista ja sellaisista seikoista, jotka liittyvät molempien rakennelmien rakentamiseen. Valtaosa paloista, joihin olimme valmiiksi tehneet kaavat, leikattiin ja paistettiin valmiiksi ennen kokoamisen aloittamista. Tämä nopeutti kokoamisprosessia paljon, koska kaikki osat oli valmiiksi käsitelty. Olimme leikanneet kaavat paperista ja taikinasta leikkasimme palat käyttäen näitä kaavoja ja terävää veistä. Joidenkin osien tarpeen olimme arvioineet väärin, joten leikkasin ja paistoin nämä osat myöhemmin huomattuamme niiden puutteen.

Jari ja Sirkkaliisa Jetsonen eivät olleet kirjassaan kertoneet suositusta uunin lämpötilalle tai paistoajalle, joten nämä tiedot tutkailin teollisesti valmistetun piparkakkutaikinän pakkauksesta. Pidensimme tosin paistoaikaa jonkin verran, sillä osat olivat vielä liian pehmeitä työstettäväksi suositellun paistoaajan jälkeen. Koska piparkakkutaikinalla on taipumus paisua uunissa, palat eivät olleet paistamisen jälkeen tarpeeksi suoria, jotta niistä olisi voinut suoraan alkaa kokoamaan rakennelmaa. Paistettujen palojen muokkaamiseen käytimme pääasiassa juustohöylää, jonka avulla palat höylättiin suoriksi ja samankokoisiksi.

Haastavaa oli myöskin saada kaulittaessa ja leikattaessa paloista

Kuva 2. Uunista tulleita ja uuniin menossa olevia Narnia-kaapin paloja (kuva: Oona Peltonen)

samanpaksuisia. Paksuuden kanssa piti olla aika tarkkana, koska liian ohut pala palaa ja rikkoutuu helposti, kun taas liian paksu pala jää sisältä pehmeäksi, jolloin rakenne ei ole kestävä. Osan paloista tein tarkoituksella hieman muita ohuemmiksi. Tällaisia olivat esimerkiksi kaapin oven päälle ja sen sivuille tulleet reiälliset paneelit. Nämä palat murtuivatkin kokoamisvaiheessa, ja niitä jouduttiin hieman paikkailemaan sokerikuorutteella.

Palojen liimaamiseen käytettiin ruskeaksi värjättyä sokerikuorutetta, joka pursotettiin palojen väliin käyttäen apteekista saatavaa muoviruiskua. Aluksi testasin kuorutteen värjäämistä ruskealla elintarvikeväriä, mutta lopputulos oli enemmän harmaa kuin ruskea. Päädyin käyttämään vanhaa, hyväksitodettua tekniikkaa, eli värjäsin kuorutteen kaakaojauheella. En ole tähän menetelmään aivan täysin tyytyväinen, sillä kaakaojauhe antaa kuorutteelle aika voimakkaan maun, joka omasta mielestäni ei sovi erityisen hyvin yhteen piparkakun kanssa. Jari ja Sirkkaliisa Jetsonen kertovat kirjassaan käyttävänsä itse värjäämiseen lääkehiiltä (AP: 126), mutta tällöinkään kuorutuksen väri ei ole ruskea vaan musta.

Osan varsinaisesta rakennusosuudesta teimme yhdessä assistenttini kanssa, osan tein yksin. Suurimmissa kokoamisvaiheissa kaksi käsiparia on välttämättömyys, jotta palat saadaan tukevasti pysymään paikallaan ja kuorrute oikeisiin kohtiin. Lisäksi käytimme hyödyksi erilaisia tukiesineitä sekä painoja, joilla palat tuettiin paikalleen kuivumisen ajaksi. Palat liimattiin kiinni toisiinsa yksi tai kaksi kerrallaan ja näiden annettiin kuivua ennen seuraavien osien kiinnittämistä. Osa koristelusta tehtiin jo rakennusprosessin aikana, sillä jotkin palat (esimerkiksi kaapin ovi) oli helpompi koristella ennen niiden kiinnittämistä. Kerron kuitenkin tästä vasta koristeluosiossa.

Seuraavaksi kerron yksityiskohtaisemmin molempien rakennelmien kokoamisesta erikseen, sillä tässä kohtaa prosessit eroavat jossain määrin toisistaan. Aloitan kertomalla Narnia-kaapin rakennusprosessista, minkä jälkeen siirryn kuvaamaan Matkatavaran rakennusprosessia.

4.1 Narnia-kaappi

Narnia-kaapin kokoaminen suoritettiin kolmessa eri osassa: jalusta, keskiosa ja kruunu. Jalusta koostui viidestä erikokoisesta, päällekkäin liimatusta suorakulmiosta, jotka muodostivat eräänlaiset portaat kaapille. Myös kruunuosa koottiin samalla

ajatuksella, mutta kruunuosan suorakulmioiden kulmissa oli lisäksi myös yksinkertaiset koristeleikkaukset. Kuten jo aikaisemmin mainitsin, kruunuosasta piti alunperin tulla monimutkaisempi kuin lopullinen versio, mutta pelkäsimme sen tulevan liian painavaksi asetettavaksi kaapin keskiosan päälle. Kruunuun olisi tällöin tullut suorakulmioiden väliin kapeaa pystypaneelia.

Keskiosa oli näistä kolmesta rakenneosasta monimutkaisin, ja se muodostui useasta kerroksesta. Pohjimmainen kerros koostui yksinkertaisesta rungosta, jonka päälle lisäosia liimattiin. Lisäosat olivat pääasiassa tämän rungon etusivulla. Seuraava kerros olivat kaapin ovi ja sen molemmilla puolilla olevat koristeelliset sivupaneelit, jotka itsessään koostuivat kahdesta kerroksesta: pohjalevystä ja päällilevystä. Päällilevyyden oli ennen paistamista leikattu aukkoja, jotta oveen saatiin aikaiseksi kolmiulotteinen vaikutelma. Päällipalasta muodostui siis ovipaneeliin kehys, jonka sisään tehtiin sokerimassaa hyödyntäen kaapin ovesa olevia koristekaiverruksia. Viimeisenä kerroksena olivat kaapin kulmiin tulleet nurkkapaneelit, jotka jatkuivat myös kaapin sivuille. Nämä oli rakennettu kuvioimattomista kapeista suorakaiteista sekä suorakaiteista, joihin oli painettu koristeraitoja pitsaleikkurilla.

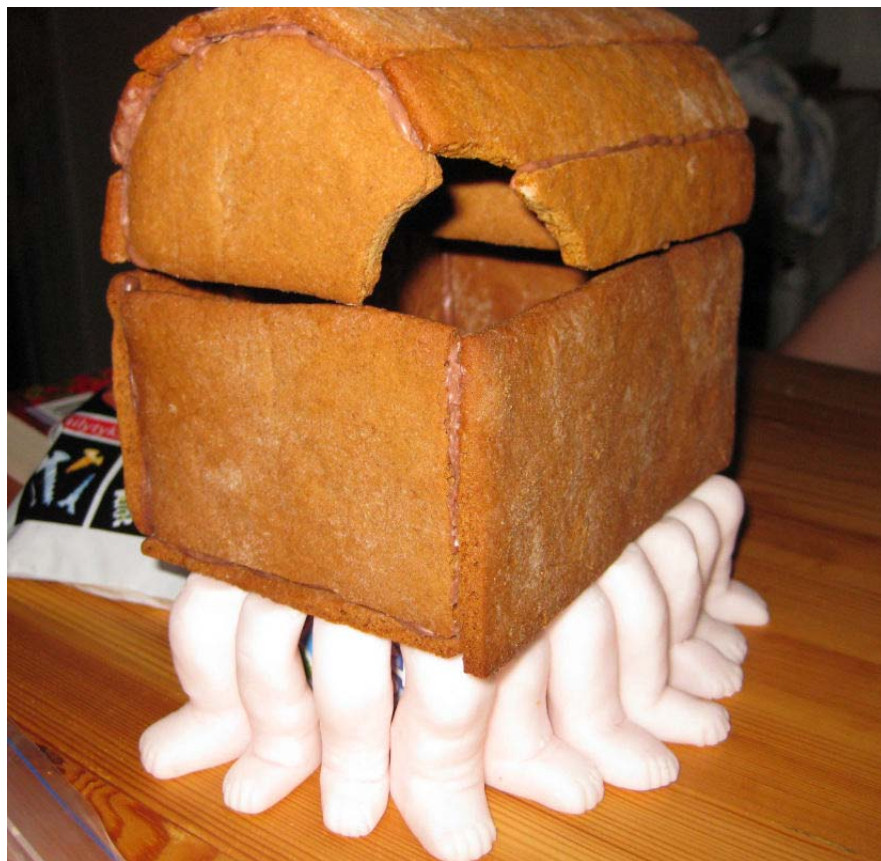
Kuva 3. Narnia-kaapin keskiosan kokoamista (taustalla näkyy jalustaosa kokoamisvaiheessa) (kuva: Oona Peltonen)

Nämä kolme rakenneosaa koottiin siis valmiiksi erillään, ja niiden kuivumisen jälkeen rakennelmat liimattiin kiinni toisiinsa. Sisäosien koristelu tapahtui yläkautta ennen kruunuosan kiinnittämistä.

4.2 Matkatavara

Matkatavaran kokoaminen suoritettiin kahdessa osassa: laatikko ja kansi. Tämän lisäksi rakennelmalle tehtiin myöhemmin jalusta, jonka varassa se seiso. Laatikko-osa muodostui yksinkertaisesti suorakaiteen muotoisista paloista, jotka koottiin ylhäältä avonaisen laatikon muotoon. Kansiosa oli tätä hieman monimutkaisempi. Se koostui kolmesta puoliympyrän muotoisesta palasta sekä seitsemästä pitkästä suorakaiteen muotoisesta ”laudasta”. Puoliympyrän muotoisista paloista tuli kannelle päätypalat, ja lisäksi yksi laitettiin näiden puoliväliin tukemaan rakennetta. Laudat kiinnitettiin siis näiden kolmen puoliympyrän kaarelle, mistä muodostui haluttu kansirakenne.

Kuten aiemmin mainitsin, päätimme suunnitteluvaiheessa, että halusimme Matkatavaran kannen olevan hieman raollaan niin, että sen sisään pystyisi

Kuva 4. Matkatavaran kansi- ja laatikko-osa sekä jalat, jotka on koottu valmiiksi mutta ei vielä kiinnitetty toisiinsa

kurkistamaan. Kannen kokonaan auki jättäminen olisi ollut rakenteellisesti varsin haastavaan, joten päätimme jättää raolleen vain yhden kulman. Tämä tapahtui siten, että toisen päätypalan ja kahden alimmaisen laudan kulmasta leikattiin paloja irti, jolloin saatiin aikaan vaikutelma, että Matkatavara ikäänkuin irvistäisi. Sekä kansi-että laatikko-osan koristelu tehtiin siinä vaiheessa, kun ne oli koottu valmiiksi ja kuivuneet, mutta niitä ei vielä oltu kiinnitetty toisiinsa. Ennen kiinnittämistä laatikko-osa vielä täytettiin erinäisten ruumiinosien, kuten korvien ja luiden, muotoisilla makeisilla.

Näiden kahden rakenneosan lisäksi Matkatavaralla tuli myöskin kuvausten mukaisesti olla paljon pieniä jalkoja. Näiden valmistaminen piparkakusta olisi ollut kovin hankalaa, eikä värikään olisi ollut kovinkaan sopiva, joten jalat valmistettiin vaalenpunaisesta sokerimassasta. Sokerimassan muovaaminen tarkoitukseen oli suhteellisen vaivatonta, ainoa ongelma oli saada kaikki jalat samankorkuisiksi ja suhteellisen samannäköisiksi, etenkin kun itse tekemäni ja assistenttini tekemät jalat olivat käsialasta johtuen hieman eri näköisiä. Teimme puolista jaloista vasemman- ja puolista oikeanpuoleista, mutta lopulta jalat asetettiin arkun alle sekaisin lähinnä sillä perusteella, mihin ne korkeutensa puolesta parhaiten sopivat.

Matkatavaralle tehtiin lopuksi myös alusta, joka valmistettiin täytekakkupohjasta, joka oli peitetty ruskealla sokerimassalla. Halusin alustassa jäljitellä maata, joten kakkupohjan reunoilta leikattiin hieman paloja irti, ja nämä palat aseteltiin pohjan päälle kasoiksi ennen sokerimassan lisäämistä. Näin saatiin aikaan pieniä korkeuseroja, ja koska alusta oli pehmeää materiaalia, se kompensoi hieman erimittaisiksi jääneiden jalkojen korkeuseroja.

5 Koristelu

Tässä osiossa kerron tarkemmin projektien koristelusta ja viimeistelystä. Kuten jo aiemmin mainitsin, osa koristelusta tapahtui jo samanaikaisesti rakennusvaiheen kanssa, mutta suurin osa tehtiin vasta rakennusosuuden jälkeen. Kerron ensin Narnia-kaapin koristelusta ja viimeistelystä ja siirryn sitten käsittelemään Matkatavaran koristelua ja viimeistelyä. Osan koristeluvaiheesta teimme yhdessä assistenttini kanssa, mutta osan koristelusta tein yksin. Assistenttini oli mukana tekemässä Narnia-kaapin oven koristekaiverruksia sekä Matkatavaran kieltä ja hampaita. Muun Matkatavaran pintakoristelun sekä Narnia-kaapin sisäosan koristeet tein yksin.

5.1 Narnia-kaappi

Narnia-kaapin koristelussa keskityttiin pääasiallisesti ovipaneeleihin ja kaapin sisätilaan. Muutamissa muissakin kohdissa on käytetty pieniä määriä sokerimassaa lähinnä peittämään saumakohtia. Kuten jo aiemmin mainitsin, ovipaneelien

Kuva 5. Narnia-kaapin oven ja sivupaneelien koristekuviointia

puukaiverrukset tehtiin päälimmäisen piparkakkukerroksen koloihin ruskealla sokerimassalla. Keskimmäisen paneelin koristekuviot olivat aika pitkälti samankaltaiset kuin elokuvan kaapissa, mutta sivupaneeleita yksinkertaistimme aika paljon, lähinnä tilan pienuuden vuoksi. Pitäydyimme kuitenkin alkuperäisten kuviointien luontoteemassa. Keskipaneelin taustaan käytin myös pienen määrän ruskeaa elintarvikeväriä luomaan kaiverretun puun tuntua.

Kaapin sisälle tein koristeeksi talvista metsämaisemaa sekä piparkakusta tehdyn ketun kurkistamaan ulos kaapin ovesta. Ketun lisäksi kaapin pohjalla oli maa-aineksena palojen muotoilusta syntynyttä piparkakkumuraa sekä murskattuja kanelitankoja, joiden päälle ripottelin lumeksi tomusokeria. Ketun viereen asetin myös suurehkon kokonaisen kanelitangon esittämään kaatunutta puunrunkoa. Valmiin kaappirakennelman päälle ripoteltiin myös tomusokeria lumeksi.

Kuva 6. Kaapin sisältä kurkistava ketu ja talvista metsäpohjaa

Kaappi ei näiden yksityiskohtien lisäksi oikeastaan vaatinut muuta koristelua, sillä jo rakenteessa oli paljon yksityiskohtia ja kerroksittaisuutta. Mikäli kruunurakenteeseen olisi tullut tuo alunperin suunniteltu pystypaneeli, myös siihen olisi voinut lisätä jonkinlaista koristekuviota.

5.2 Matkatavara

Matkatavaran koristelu oli jossain määrin monimutkaisempi ja aikaavievempi projekti. Tein arkun helat ruskeasta sokerimassasta ja lisäsin sokerihelmiä nastoiksi. Halusin saada sokerimassaan metallimaisen pinnan, joten levitin sen päälle siveltimellä kullanväristä elintarvikejauhetta. Valitettavasti en tuolloin onnistunut löytämään kaupasta muuta kuin valkoisia sokerihelmiä, joten jouduin käyttämään niitä. Värin puolesta esimerkiksi kuparin väriset olisivat soveltuneet tarkoitukseen

Kuva 7. Matkatavaran laatikko-osa ”metallivahvikkeilla”, kahvoilla alahampailla ja kielellä koristeltuna

paremmin. Kokeilin aluksi sekoittaa jauhetta erinäisiin nesteisiin, kuten veteen, appelsiinimehuun, sokeriliemeen ja sokerikuorrutteeseen, mutta tulin siihen lopputulokseen, että jauhe tarttui parhaiten kuivana suoraan sokerimassaan, koska massan pinta on ennen sen kuivumista aavistuksen rasvainen. Sokerihelmet olivat liian painavia pysyäkseen kiinni itsestään, joten ne liimasin kiinni sokerikuorrutteella. Samaisesta ruskeasta, kullanvärisellä jauheella päällystetystä sokerimassasta tein laatikko-osan lyhyille sivuille myös ”metalliset” kahvat, sekä etusivulle avaimenreiän.

Matkatavaran irvistävä suunpieli luotiin lisäämällä toiseen reunaan jätetyn aukon ympärille palasokerista veistettyjä hampaita (nämä olivat näppärän assistenttini käsialaa) sekä kieli, joka valmistettiin kahdesta kostutetusta ja rinnakkain liimatusta mansikkaremmimakeisen palasta. Kielestä tuli hieman läpikuultava ja erittäin tahmea, mutta muutoin varsin toimiva tehtävässään.

6 Julkistaminen

Piparkakkutalojen (tai rakennelmien) jokavuotisen valmistamisen perinteeseeni on kuulunut myös se, että olen joulun jälkeen vienyt rakennelmani syötäväksi Satakuntalais-Hämäläisen osakunnan hallituksenvaihtokaronkan jatkoille tammikuussa. Ne muodostuivatkin siellä varsin odotetuksi ohjelmanumeroksi, joten päätin valita tämän tilaisuuden myöskin näiden kahden projektin julkistamisen ajankohdaksi. Vastaanotto oli erittäin positiivinen ja tänä vuonna osakuntalaiset arkailivat jopa hetken pidempään tuotosteni tuhoamista. Valmiissa rakennelmissani kaikki (paitsi alustana toimineet lautaset) oli syötävää, eikä rakennelmista jäänytkään lopulta jäljelle muuta kuin kanelitangot. Nekin olisi voinut hyötykäyttää esimerkiksi teen tai glögin maustamisessa. Matkatavaran sisälle piilotetut makeiset olivat erityisen mukava yllätys syöjille. Kaikkein pisimpään syömättä säilyivät Matkatavaran jalat, mutta kuulemani mukaan nekin lopulta käytettiin sokeripalojen korvikkeena kahvin ja teen joukossa.

Kuva 8. Valmiiden rakennelmien julkistaminen, vasemmalla minä itse, oikealla assistenttini Oona Peltonen
(kuva: Johannes Dahlström)

7 Jatkotutkimusta

Jatkotutkumisosuuteni aikana joulukuussa 2010 rakensin *Peter Pan* -kirjoista tutun Helinä-keijun lyhdyn sisällä. Peter Pan (sekä luonnollisesti Helinä-keiju) on J.M. Barrien luomus, ja hän kirjoitti aiheesta sekä romaaneja että näytelmiä. Alkuperäisessä näytelmässä Helinä-keiju oli vain lavalla leijaileva valopilkku, ja keijun ääni oli kulkusten kilinää (PP: 97). Helinä-keijun ulkonäöstä ei siis vielä tällöin juurikaan tiedetty. Myöskään lyhtyä ei mainita alkuperäisteoksessa, vaan se on lisäys Disneyn vuoden 1953 animaatioelokuvaan, mistä myös on peräisin ylivoimaisesti tunnetuin versio Helinä-keijusta keltaisine hiuksineen ja vihreine mekkoineen. Disneyn animaatiossa Kapteeni Koukku (Hook) vangitsee Helinä-keijun lyhdyn sisään.

Rakennelmani oli siis tähän animaatioelokuvaan perustuva lyhty, jonka sisällä oli samasta elokuvasta peräisin oleva keiju. Halusin käyttää nimenomaan tätä Disneyn mallia Helinä-keijusta sen tunnistettavuuden vuoksi. Valitsin tämän projektin myös siksi, että halusin pitäytyä fantasiateemassani, sekä rakentaa jotain sellaista, missä pääsisin kokeilemaan uusia tekniikoita. Lyhdyssä uusia tekniikoita minulle olivat liivatelehden käyttö ikkunalasina ja piparkakun paistaminen puolipallon muotoon. Tätä projektia tehdessäni minulla ei ollut varsinaista assistenttia, mutta koska tein sitä opiskelija-asuntolan yhteiskeittiössä, paikalle sattui erinäisiä ystäviäni, jotka silloin tällöin lainasivat käsiään avukseni.

Itse kaavat tähän projektiin olivat varsin yksinkertaiset. Narnia-kaapin tavoin lyhty koostui kolmesta eri rakenneosasta: jalusta, keskiosa ja katto-osa. Jalusta koostui kahdesta samankokoisesta pyöreästä palasta. Keskiosa koostui neljästä suorakaiteen muotoisesta ikkunakehyksestä, jotka kiinnitettiin laatikon muotoon. Katto-osa koostui puolipallosta, jonka pohjalla oli jalustan kanssa samankokoinen pyöreä pala. Olin alkuperäisissä kaavoissani suunnitellut keskiosan kehyspalat hieman lopputulosta monimutkaisemmiksi; niissä oli sisäkulmissa koristeleikkaukset. Näistä paloista tuli kuitenkin paistettaessa liian heikot, joten tein niiden tilalle uudet, yksinkertaisemmat palat, joissa sisänurkkia oli vain hieman pyöristetty. Rakennelman koko määrittyi pitkälti liivatelehtien koon mukaan, sillä yhden liivatelehden tuli riittää peittämään ikkunakehyksen aukko.

Käytin tässä projektissa samaa taikinareseptiä kuin viimeisimmässä edellisten projektieni taikinaerässä, eli Jari ja Sirkkaliisa Jetsosen taikinaa, johon olin kahvin tilalle vaihtanut mustan teen sekä lisännyt mausteeksi kanelia. Asuin tätä projektia tehdessäni Englannissa, joten muiden materiaalien hankinta oli paljon helpompaa kuin Suomessa, sillä siellä monenväristä sokerimassaa ja muita koristelutarvikkeita löytyi lähes jokaisesta suurehkosta ruokakaupasta. Minulla oli siis piparkakkutaikinan ja liivatelehtien lisäksi käytössäni kuutta eri väriä sokerimassaa ja valkosuklaatähtiä. Ajanpuutteen vuoksi ostin tällä kertaa valmiina myös sokerikuorrutteen (jonka aiemmissa projekteissa olen siis tehnyt itse tomusokerista ja kananmunan valkuaisesta), jota myöskin löytyi lähikaupastani valmiiksi ruskeaksi värjättyinä. Hankin lisäksi mauste- ja leivontaliikkeestä pahvisen kakkualustan sekä elintarvikekäyttöön soveltuvaa helmiäisjauhetta.

Haastavin vaihe projektista oli katto-osan puolipallon muotoisen palan valmistaminen. Pohdin tätä varten suunnitteluvaiheessa erilaisia vaihtoehtoja, kuten uuninkestävän pyöreän kulhon vuoraamista taikinalla. Lopulta päädyin seuraavanlaiseen ratkaisuun. Kiedoin keraamisten paistokuulien (baking beans, näitäkin löytyi lähikaupastani) ympärille alumiinifoliota ja muotoilin folion puolipallon muotoon. Ripottelin ensin folion päälle hieman vehnä jauhoja ja levitin sitten taikinan sen päälle. Paiston jälkeen annoin piparkakun ensin jäähtyä kunnolla, ja sen jälkeen avasin folion pohjasta, ja tyhjensin kuulat folion sisältä. Tämän jälkeen folio oli helppo irrottaa piparkakkupalan sisäpinnasta. Taikina oli ehtinyt aavistuksen valua pois folion päältä uunissa ollessaan ja palaan oli tullut pieni reikä, mutta sain sen peitettyä koristeilla.

Liivatelehtien kiinnityksen ja ikkunakehysten koristelun tein ennen rakennelman kokoamista. Liivatelehdissä oli valmiiksi vinoneliökuviointi, joka muistutti koristelasia, joten niille ei sinällään tarvinnut tehdä muuta kuin kiinnittää ne sokerikuorrutteella kehyksiin. Liivatelehtiin jäi todella helposti sormenjälkiä, joten niiden kiinnittämisessä piti olla varovainen. Lisäksi kiinnitin kehyksiin sokerimassalla valkosuklaatähtiä.

Aloitin rakennelman kokoamisen kiinnittämällä pohjan kaksi palaa toisiinsa sekä kiinnittämällä nämä palat pahviseen alustaan. Tämän jälkeen kiinnitin kolme ikkunakehystä (joihin liivatelehdet siis oli tässä vaiheessa jo kiinnitetty) kiinni jalustaan. Viimeisen sivun jätin vielä kiinnittämättä, sillä tässä kohtaa tein valmiiksi lyhdyn sisäosan koristelun.

Lyhdyn sisään tein sokerimassasta pienen Helinä-keijun. Ensimmäinen versio oli liian iso, eikä siksi kestänyt omaa painoaan, joten tein toisen version, joka oli huomattavasti pienempi. Ensimmäisen keijuversion siivet olivat myöskin sokerimassaa, mutta nekin olivat niin painavat, että niiden kiinnittäminen oli hankalaa. Toiselle versiolle tein siivet liivatelehdestä. Helijä-keijun ympärille lyhdyn sisään ripottelin helmiäisjauhetta, joka esitti keijukaispölyä (fairy dust), jonka avulla *Peter Pan* -teoksissa ihmiset pystyvät lentämään (PP: 103).

Kuva 9. Erinäisiä rakennelmani osia: alaoikealla keskiosan kokoamista, ylävasemmalla katto-osa, ja keskellä sokerimassasta tehtyjä koristeita sekä ensimmäinen, epäonnistunut versio Helinä-keijusta

Sisäosan koristelun jälkeen kiinnitin viimeisen palan keskiosaan, ja sen jälkeen kiinnitin rakennelman päälle katto-osan, jonka olin aiemmin tehnyt valmiiksi kiinnittämällä toisiinsa puolipallon muotoisen palan ja pyöreän pohjapalan. Olin tehnyt katto-osasta hieman liian pienen, eikä se yltänyt peittämään koko rakennelmaa, vaan nurkkiin jäi pienet aukot. Peitin nämä aukot mustalla sokerimassalla ja sokerikuorrutteella, sekä laitoin paikkauspalojen päälle koristeeksi valkosuklaatähdet.

Näiden koristeiden lisäksi tein myös lyhdyn ympärille sokerimassasta koristeeksi orjanlaakerin lehtiä ja marjoja sekä valkokallan kukkia ja lehtiä. Orjanlaakeri on varsinkin Englannissa yleisesti joulun aikaan yhdistetty koristekasvi, joten se sopi mielestäni hyvin koristeeksi piparkakurakennelmaan. Valkokalla taas

oli koristekasvi, jonka olin halunnut kokeilla tehdä sokerimassasta, joten päätin yhdistää sen tähän projektiin. Sokerisia valkokalloja käytetään yleisesti kakkujen koristeina. Orjanlaakerin leikkasin muotoonsa vihreästä sokerimassasta ja kaiversin massan päälle lehtiruotikuvion. Valkokallan kukkia varten leikkasin ensin sokerimassasta sydämen muotoisia paloja, jotka sitten taivutin kukan muotoon. Kukan keskelle tein keltaisesta sokerimassasta kukan keskusosan. Kuten jo aiemmin mainitsin, katto-osaan oli paiston aikana tullut pieni reikä. Peitin tämän lisäämällä myös katto-osaan koristeeksi orjanlaakerin lehtiä ja marjoja. Lisäksi kiinnitin katon päälle piparkakusta paistamani renkaan muotoisen kahvapalan.

Kuva 10. Valmis rakennelma

Osallistuin ja voitin tämän piparkakuprojektin kanssa myös Worcesterin yliopiston (missä olin tuolloin opiskelemassa) järjestämän kakunkoristelukilpailun. Tuotokset vietiin yhden päivän ajaksi esille yliopiston kirjaston aulaan, jossa kirjastossa vierailevat opiskelijat ja henkilökunnan jäsenet saivat käydä äänestämässä suosikkiaan.

8 Lopuksi

Tämän väitöskirjan tarkoituksena oli tutkia minkälaisia rakennelmia piparkakusta on mahdollista valmistaa ja mitkä taas ovat sen rajoitukset. Aihealue oli tämän tutkimuksen puitteissa rajattu fantasiakirjallisuudesta tuttuihin rakennelmiin. Tutkimus suoritettiin kahdessa osassa, joista ensimmäisessä rakennettiin *Velho ja leijona* -teoksen vaatekaappi sekä *Kiekkomaailma*-kirjasarjassa esiintyvä Matkatavara-hahmo ja toisessa Disneyn *Peter Pan* -elokuvaversiossa esiintyvä lyhty sekä sen sisälle vangittu Helinä-keiju. Tarkoituksena oli siis selvittää millaisiin rakenteisiin piparkakku materiaalina taipuu ja mitkä ovat sen käyttöön liittyvät ongelmat.

Yksi piparkakun hyvistä puolista rakennusmateriaalina on ehdottomasti sen kestävyys. Taikina on helposti muokattavaa, sen voi kaulita moneen kertaan, ja paistettuna piparkakku on kovaa ja kestävä, jolloin myös palojen muokkaaminen paiston jälkeen on mahdollista. Pipari myös säilyy syömäkelpoisena pitkään huoneenlämmössä, mikä on eduksi pitkäkestoisissa rakennusprojekteissa. Paistamattoman taikinan voi myös pakastaa.

Huono puoli piparkakussa rakennusmateriaalina on varsinkin se, että taikina on vaikeaa saada säilyttämään muotoaan uunissa. Juuri tämän vuoksi palojen muokkaaminen jälkikäteen onkin oleellista. Pienten yksityiskohtien ja monimutkaisten muotojen tekeminen piparkakkutaikinasta on tämän vuoksi myös hyvin haastavaa. Monimutkaiset piparkakusta tehtävät rakennelmat pitää siis koota yksinkertaisista rakenneosista. Tämä on selkeästi tullut esiin tutkimusprosessini aikana. Kaikissa kolmessa rakennelmassa piparkakusta tehdyt palat ovat muodoltaan hyvin yksinkertaisia, kuten suorakulmioita ja ympyröitä. Näitä yhdistelemällä sekä jälkeinpäin muokkaamalla on saatu aikaan monimutkaisempia rakennelmia. Muokkaamisessa suurin ongelma on paistamisen jälkeen leikatun pinnan huokoisuus; kun piparkakun pintaa raastetaan, sen alla oleva osa imee itseensä huomattavasti enemmän esimerkiksi sokerikuorrutetta kuin muokkaamaton piparkakun pinta. Pienten yksityiskohtien tekemiseen ei käytetty piparkakkua vaan sokerimassaa.

Eräs oleellinen rajoite piparkakussa materiaalina on myös sen väri. Toki piparkakkurakennelman voisi peittää kokonaan jollakin muulla materiaalilla, kuten

esimerkiksi sokerimassalla tai -kuorrutteella, toisen värin aikaansaamiseksi, mutta itse olen pitänyt piparkakkurakentamisessäni periaatteena, etten tee tätä, sillä se veisi paljon pois rakennelman luonteelta; voidaanko piparkakkurakennelmaa enää kutsua piparkakkurakennelmäksi, jos siinä ei ole näkyvissä lainkaan piparkakkua? Jatkotutkimusta voisi myöskin tehdä sen suhteen missä määrin piparkakkutaikinan väriä pystyy muuttamaan joitakin ainesosia vaihtamalla tai lisäämällä teollisia elintarvikevärejä. Tämän tutkimuksen aikana yritimmekin saada taikinan väriä vaaleammaksi siinä kuitenkin onnistumatta. Viimeisimmän reseptini mukaista taikinaa voisi tosin koittaa saada vaaleammaksi esimerkiksi vaihtamalla mustan teen tilalle valkoista teetä. Tämä, kuten myös muut väriin vaikuttavat tekijät saattavat kuitenkin vaikuttaa ratkaisevasti taikinan makuun.

Yleisesti ottaen voidaan siis todeta, että piparkakku on rakennusmateriaalina varsin toimiva, mutta yksityiskohtaisen ja viimeistellyn lopputuloksen aikaansaamiseksi sen rinnalle tarvitaan muitakin materiaaleja. Tässä tutkimuksessa nämä muut materiaalit olivat pääasiassa erilaisia sokerituotteita, kuten sokerimassaa ja -kuorrutetta, mutta tämän lisäksi käytin myös erilaisia elintarvikejauheita ja liivatelehteä. Liivatelehti onkin läpinäkyvyytensä vuoksi varsin poikkeuksellinen ja siksi erittäin toimiva ratkaisu monimutkaisempiin rakennelmiin juuri esimerkiksi ikkunamateriaaliksi. Toinen vaihtoehto voisi olla tehdä sulatetusta sokerista ohuita läpikuultavia levyjä.

Tämä erilaisten väri variaatioiden testaaminen ja yhdistäminen on yksi tutkimusalue, jota haluaisin tulevaisuudessa käsitellä. Aikomukseni on myöskin jatkaa erilaisten, etenkin pyöreiden tai kaarevien muotojen testaamista. Tämän lisäksi olen suunnitellut kokeilevani erilaisten pintatekstuurien tekoa. Narnia-kaappiprojektissa käytimmekin eräänlaista pintatekstuuria pystypylväissä, joihin oli painettu pystyraitoja pitsaleikkurilla. On olemassa myös erilaisia muotteja, joiden avulla piparkakun pintaan voidaan tehdä tekstuureja, esimerkiksi tiiliseinäkuviota. Kuten jo aikaisemmin mainitsin, jätin tästä väitöskirjasta pois erilaisten taikinavariaatioiden koostumuksen rakenteellisen vaikutuksen tutkimisen, ja tämä voisi myöskin olla kiinnostava aihealue myöhemmälle tutkimukselle.

Lähteet

- Barrie J.M. 1904. [1995] *Peter Pan or the Boy Who Would Not Grow Up*. Teoksessa: *Peter Pan and Other Plays*. Oxford: Oxford University Press. [PP]
- Jetsonen Jari & Jetsonen Sirkkaliisa 2007. *Arkkitehtien piparkakkupalot*. Hämeenlinna: Karisto Oy. [AP]
- Lewis C.S. 1950 [2005] *The Lion, the Witch and the Wardrobe*. Teoksessa: *The Chronicles of Narnia*. New York: HarperCollins. [LWW]
- Pratchett Terry 1986. *The Light Fantastic*. Reading: Cox & Wyman Ltd. [LF]
- Pratchett Terry 1983 [1985]. *The Colour of Magic*. Reading: Cox & Wyman Ltd. [CoM]

Mainitut elokuvat:

- Chronicles of Narnia: The Lion, the Witch and the Wardrobe, The*. 2005. Adamson Andrew (ohj.). Walden Media.
- Colour of Magic, The*. 2008. Jean Vadim (ohj.). Sky One.
- Peter Pan*. 1953. Geronimi Clyde, Jackson Wilfred, ja Luske Hamilton (ohj.). Walt Disney Pictures.

Liite 1. Narnia-kaappi

Liite 2. Matkatavara

Liite 3. Helinä-keijun lyhty

